

Sarjakuvatietokirja kestää aikaa

Vesa Katalisto

Tammen julkaisema Heikki Jokisen teos *Sata sarjakuvaa* on tervetullut lisä vähäluisten alan suomenkielisten perusteosten joukkoon. Kirjaan on valikoitu sarjoja, jotka ovat kukin osaltaan tärkeitä sarjakuvan lukutaidon kartoittamiseksi. Kaikki ovat ilmestyneet suomeksi vuoden 1990 jälkeen, joten niiden pitäisi ainakin periaatteessa löytyä kirjastoista tai divareista.

Jokinen kertoo pyrkineensä paikkaamaan aukkoja tiedossa ja tarjoamaan monta eri tulokulmaa sarjakuvien pariin, jotta lukija voisi mielessään pohtia mistä sarjakuvissa oikeastaan on kysymys.

- Pidin siitä, että kokoelmamuoto tarjoaa laajan sisällöllisen liikkuvuuden. Kuvittelin kirjaa tehdessäni kokoavani valtavaa palapeliä, josta onnistun rakentamaan joitakin nurkkia ja kulmia. Palaset katsottuun tarkkailija toivottavasti näkee joitakin ison kuvan teemoja ja linjoja, ehkä haluaa itsekin lisätä palasia kuvaan, Jokinen kertoo.

Hänen mukaansa teokselle ei ole mietitty varsinaista kohderyhmää, se on kokoelma laajoja kritiikkejä tai pienehköjä esseitä keskenään hyvinkin erilaisista sarjakuvista.

- Kirjasta ehkä kiinnostuvat ne, joita kiinnostaa lukea sarjakuvasta hieman analyyttisempään otteeseen pyrkivää tekstiä. Saamani palautteen perusteella he ovat sekä iältään että kiinnostuksen kohteidensa osalta hyvin kirjava joukko. *Sata sarjakuvaa* ei pyri faktojen listaamiseen vaan antamaan oivalluksia ja ajatuksentynkiä lukijalle. Eniten kirja antaa varmaan niille, jotka ovat kiinnostuneet sarjakuvan lisäksi muustakin maailmasta, ihmisestä, taiteesta ja yhteiskunnasta.

Ensimmäiset kommentit kirjasta ovat Jokisen harmiksi keskittyneet arvioimaan hänen valintojaan. Hän korostaa, etteivät kaikki kirjassa esiteltyt sarjat suinkaan ole hänen omia suosikkejaan tai sata parasta suomeksi saatavilla olevaa sarjakuvaa. Teksteihin sisältyy myös kritiikkiä, joskin aika lievää sellaista. Moitteita saavat lähinnä Milo Manaran aatemaailma sekä alkupään Sandmanien lepsut sarjakuvittajat.

© Ville Tietäväinen

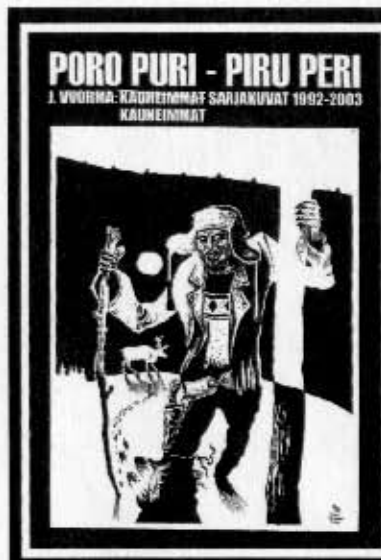

- Valikoima syntyi orgaanisesti, ilman tarkkoja periaaterajoituksia. Pyrin monipuolisuuteen, toki tajuten, että kaikkea en voi kattaa. Keskityin siihen, että valikoima kertoisi jotakin sarjakuvan todellisuudesta. Minulla tuli myös mielestäni olla jotakin sanottavaa kirjan kaikista teoksista, jotain joka lisäisi tietämystämme sarjakuvasta. Melko tavanomaisellakin sarjalla saattaa olla kokonaisuudessaan oma sanottavansa, Jokinen korostaa.

- Aikarajaus on tehty käytännön syistä. Katselin kustantajien listoja, divarien hyllyjä ja kirjaston kokoelmia ja huomasin, että 1990-luvun alusta alkaen albumeita on hyvin hankittavissa. Luin pinokaupalla sarjakuvia uudelleen, myös aikanaan minulta lukematta jääneitä. Sculoin vanhoja arvostelujani arvioiden miltä niiden johtopäätökset nyt tuntuvat. Jotkut kirjat osoittautuivat aikansa eläneiksi, joidenkin voima oli vain kasvanut. Olen itsekin muuttanut, pohdin vanhat arvioni uudelleen ja kehitin uusia. Se oli kivaa ja opettavaista, luksusta jota kriitikko ei pääse usein maistamaan.

Sata sarjakuvaa on hyvä sattuma laihassa sopassa, mutta jos haluaa todella päästä käsiksi sarjakuvan oppimäärän syventäviin tietoihin, on Jokisella tarjota vain yksi neuvo. On opittava lukemaan ranskaa.

- Millään muulla kielellä ei ilmesty niin monipuolista, kattavaa, analyttistä ja kovatasoista alan kirjallisuutta. Omakin kielitaitoni valitettavasti hyttyy herkullisimpien teosten sivuilla. Suomalaisista kirjoista edelleen oiva perusteos on Harjo Hännisen ja Petri Kempin Lähtöruutu sarjakuvaan, joka jäi kymmenen vuotta sitten Ylen opetusaineistona liian vähälle huomiolle. Juhani Toivanen Muumisisarukset kuuluu myös yleissivistykseen. ■

PELI ON PELATTU. JA HÄVITTY.

PORO PURI - PIRU PERI

J. VUORNA: KAUNEIMMAT SARJAKUVAT
1992-2003

Painotuore 80-sivuinen albumi; suomalaisen sarjakuvan vähemmän merkittäviä paaluja ja vinossa töröttäviä parruja vuosilta 1992-2003.

"18 Vodka-Hits à gogo"

SAATAVANA MYÖS:
Blanco numerot 1 & 2 (woidowestern)
Kaaupuveikko ja Verokarhu (tonnupeikkoilua)

TILAUKSET, LISÄINFO, TIEDUSTELUT:

www.newice.cjb.net
comics@newice.cjb.net